

[Ragnhild Andersen.]

enskomster, bl. a. Typograffaget. Jeg røber ingen Hemmelighed, naar jeg siger, at Typograferne, der med overvejende Majoritet besluttede at gaa i Strejke den 1. Marts, foruden Kravet om højere Løn med stor Vægt gik i Strejke for det principielle Krav om forkortet Arbejdstid, længere Ferie og højere Feriebetaling.

Nu vil man maaske sige, at Typograferne under Strejkens Forløb frafaldt Kravet om en bedre Ferieordning og skød Kravet om Løn og Arbejdstidens Forkortelse i Forgrunden, men dette, at Typograferne gik i en maanedlang Strejke for Løn, kortere Arbejdstid og bedre Ferie, fortæller os, i hvor høj Grad disse principielle Krav ligger Arbejderklassen paa Hjerte. Paa Dansk Arbejdsmandsforbunds Kongres i Efteraaret 1947, som den højtærede Minister uden Tvivl kender — han kender vel ogsaa de Beslutninger, der vedtoges —, og hvor der repræsenteredes 240 000 danske Arbejdsmand, indtog netop Spørgsmaalet om Arbejdstid og forbedret Ferielovgivning en fremskudt Plads i Debatten. Kravet om en forbedret Ferielov blev en af de konkrete Opgaver, Kongressen paalagde Hovedbestyrelsen at arbejde for under Overenskomstsituationen. Kongressen tilsagde yderligere Hovedbestyrelsen Afdelingernes og Medlemmernes ubetingede og solidariske Støtte til Gennemførelsen af disse Krav. Ogsaa paa Maskinarbejdernes Kongres drøftede man navnlig Arbejdstids- og Feriespørgsmaalet, og i Tilslutning til Formandens Beretning og under Henvisning til et Forslag fra Afdelingen, vedtog Smedeforbundets Kongres at fremhæve Nødvendigheden af — jeg udbeder mig Formandens Tilladelse til et Citat —

„at Hovedledelsen sætter ind for en Udvidelse af Ferien og en Forbedring af Feriegodtgørelsen“,

ligesom Kongressen tilsagde Hovedledelsen ubetinget Støtte til dette Spørgsmaals Løsning. Herudover lød der i Efteraaret paa næsten hver eneste faglig Generalforsamling et endog meget stærkt Krav om en forbedret Ferielov. Selv om Overenskomsterne er forlænget to Aar ud i Fremtiden, hersker der Skuffelse over, at det ikke er lykkedes at faa en forbedret Ferielovgivning gennemført. I den Branche, jeg har Tilknnytning til, Kvinderne i Metalindustrien i København, var der stor Misfornøjelse med, at intet af de principielle Krav om forkortet Arbejdstid eller forbedret Ferie var opfyldt i Overensstemmelse med de stærke Ønsker herom i Organisationerne. En af Grundene til, at

et meget stort Flertal af Kvinderne i Metalindustrien forkastede Forligsmandens Forslag var da ogsaa, at der ikke var nogen Løsning hverken paa Ferie- eller paa Arbejdstidsspørgsmaalet.

Hvorfor er der nu efterhaanden vokset en saadan Utilfredshed frem med de 4 pCt.s Feriegodtgørelse og Feriens Længde? Det er, fordi Arbejdernes Realløn, trods alle Paastande om det modsatte, er blevet ringere. Jeg ser nok, at Arbejdsgiverforeningens Formand, Hans L. Larsen, paastaar noget ganske andet, og endda paastaar, at Reallønnen i Dag ligger 15 pCt. over Førkrigslønnen. En saadan Paastand er fremsat uden nogen Form for Dokumentation, den er i Strid med Kendsgerningerne og urigtig. Selv om Ferieloven hjemler enhver Lønarbejder Ret til at holde Ferie og vel ogsaa forudsætter, at vedkommende Lønarbejder skulde have Ret til at rejse lidt bort fra Hverdagen i Ferien, er der Tusinder af Arbejdere, der ikke orker at komme bort fra Hjemmet, fordi Ferielønnen er for lille. Masser af Byarbejdere er tvunget til at blive paa Stenbroen. Naar der udbetales 4 pCt. af Lønnen, er det i bedste Tilfælde, forudsat fuld Beskæftigelse Aaret rundt, 2 Ugers Løn, og en Forsorger med jævn Indtægt maa straks betale sin Husleje, sin Skat, Sygekasse, Fagforening, eventuelt Afdrag o. s. v. Naar det er gjort, er der lige Kostpengene tilbage, og det er naturligvis for lidt at holde Ferie for. Resultatet er, at mange Arbejdere, der netop trænger til Ferie, er nødt til at blive hjemme. Jeg kunde nævne Tusinder af trætte Arbejderhusmødre, som slider Aaret rundt for at holde Hjemmene oppe og sørge for en Børneflokk, der aldrig har haft Raad til at komme bort fra Hjemmet i Ferien. Der trænges i allerhøjeste Grad til en forbedret Feriebetaling, som sikrer alle den Adspredelse og Hvile, de har behov, naar de skal deltage i Produktionen, til Glæde for dem selv og Samfundet.

Men Arbejderne har ogsaa Brug for længere Ferie, og mon der ikke er ved at vokse en Forstaaelse frem for dette Ønske? I en Del Enkeltvirksomheder ved man dog, at det lønner sig at give Funktionærerne en 3—4 Ugers Ferie. Det lønner sig, for saa vidt som det kommer igen i Kraft af øget Arbejdsevne, bedre Humør o. s. v. Og Statens og Kommunens Tjenestemænd faar da ogsaa efter en Aarrække, normalt efter 12 Aars Ansættelse som Tjenestemænd, Ret til 3 Ugers Ferie. Der findes overhovedet ingen saadanne Bestemmelser for Lønarbejdere; selv om de har staaet paa deres Arbejdspladser i 30—35 Aar, har de kun